

ризує (формує структуру) цивілізаційний досвід і передбачає істотний гуманістичний потенціал. Лише при цілісному підході до формування відповідних знань, умінь і ціннісних орієнтацій, тобто при формуванні професійно-педагогічної культури (І.Ф. Ісаєв), науково-дослідницької культури (Т.Є. Клімова), конфліктологічної культури (Н.В. Самсонова) можливо ефективно підготувати викладача до відповідних видів діяльності. Проте для удосконалення професійної діяльності викладача актуальності набувають знання з управлінської культури, оскільки будь-яка діяльність включає організаційний, управлінський і контролюючий аспекти.

У деяких вищих навчальних закладах економічного профілю здійснюється не лише фахова професійна підготовка, а й психолого-педагогічна підготовка майбутніх економістів, яка є основою професійної діяльності в сфері економіки та невід'ємною складовою професійної діяльності в якості викладача (В. Козаков, «принцип бінарності»). Психолого-педагогічна підготовка економістів спрямована на формування компетентної особистості, котра володіє не тільки знаннями, високими моральними якостями, але й уміє діяти адекватно у відповідних ситуаціях, застосовуючи ці знання і беручи на себе відповідальність за дану діяльність. Ключовим завданням постає формування професійної і педагогічної компетентності економістів як майбутніх викладачів економіки, а вищим проявом компетентності є професійна культура. Оскільки навчання розглядається як управління спільною діяльністю, то процес психолого-педагогічної підготовки має передбачати формування управлінської культури, яка є складовою професійної культури економіста, особистісної культури та педагогічної культури викладача, бо спільними як для економіста так і для викладача як менеджера освіти є споріднені функції з управління: планування, організація, мотивація та контроль будь-якої діяльності.

*Ананьєв М. Ю., асистент кафедри міжнародних фінансів*

## **УНІФІКАЦІЯ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ОФОРМЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБІТ СТУДЕНТА**

Сучасна науково-дослідницька діяльність є одним із головних джерел створення, примноження, оновлення арсеналу знань — важливого продуктивного чинника соціально-економічного роз-

витуку суспільства. Логічним завершенням дослідницького етапу наукового процесу є систематизація отриманих результатів, що можуть бути подані в одній із наступних форм: реферат, есе, наукова доповідь, огляд, стаття, навчальний посібник, підручник, монографія, брошура, дисертація, рецензія тощо.

Метою даної роботи є висунення на обговорення проблеми щодо уніфікації та стандартизації оформлення наукових робіт студента, включаючи найпростіші їх види, зокрема реферат, есе, індивідуальне завдання, огляд наукових джерел, доповідь тощо на рівні університету.

Уніфікація оформлення науково-дослідницьких робіт студента передбачає приведення їх форми до єдиного зразка, а стандартизації — прийняття загально університетського стандарту (або стандартів), що будуть закріплювати вищезазначені форми наукових робіт.

На сьогоднішній день відсутні загальноприйняті, не те що на рівні університету, а й факультету і навіть кафедри — вимоги до оформлення так званих «початкових» навчально-дослідницьких робіт студента (реферат, індивідуальне завдання, огляд наукової літератури, есе тощо). Ці наукові роботи студента є первинними сходами до написання його подальших, більш ґрунтовних і складніших робіт. За допомогою них студент повинен навчитись використовувати відомі йому наукові методи дослідження, вивчити загальновизнану структуру написання наукових робіт (вступна, основна і резолютивна частини), навчитись узагальнювати результати своїх досліджень та оформлювати їх.

У навчально-методичній літературі університету вимоги до оформлення зазначаються лише до таких робіт, як курсова і магістерська дипломна робота, що встановлюються у відповідності до ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення». Решта наукових робіт студента залишаються поза увагою з точки зору їх формалізації та юридичного закріплення. Як наслідок, при перевірці та виявленню невідповідностей в оформленні таких робіт, викладач, де-юре, не може за це знижувати бали. Таким чином, постає необхідність у виокремленні цих «початкових» наукових робіт, прийняття стандарту на рівні університету щодо їх оформлення, а також визначенню сутності, тобто, що саме передбачає ця робота (реферат, наукова доповідь, індивідуальне завдання тощо) та їх розмежуванню між собою. Крім цього, важливим є легкість доступу студентів до такої інформації (наприклад: розміщена на офіційному сайті закладу; є в наявності в бібліотечному фонді тощо).